

Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 60.

Vydána dne 21. srpna 1949.

Cena Kčs 2.60.

O B S A H:

(201. a 202.) 201. Zákon o notářství. — 202. Nařízení, kterým se provádějí některá ustanovení zákona ze dne 14. července 1949, č. 201 Sb., o notářství.

201.

Zákon

ze dne 14. července 1949
o notářství.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

Úkoly notářství.

(1) Notáři ve své působnosti jako veřejné orgány sepisují veřejné listiny o právních jednáních a prohlášeních a skutečnostech právně významných a provádějí řízení a úkony z příkazu soudu. Mimo to, jako zmocněnci stran sepisují pro strany podání a jiné listiny a udělují jim právní porady a přijímají listiny a hodnoty do úschovy. Při své činnosti jsou notáři povinni přispívat k zachovávání a upevnění lidově demokratického právního řádu.

(2) Notář nesmí vykonávat jiné placené zaměstnání kromě vědecké činnosti.

V ý k o n n o t á ř s t v í .

§ 2.

(1) Notářem může být jen československý občan, státně spolehlivý, oddaný lidově demokratickému zřízení a zachovalý, který prokáže předepsanou odbornou způsobilost.

(2) Notáře jmenuje a sídla jim určuje ministr spravedlnosti na návrh ústředního sboru notářského.

§ 3.

Notář vykoná před nastoupením úřadu do rukou předsedy krajského soudu tento slib: „Slibuji na svou čest a svědomí, že budu věren Československé republice a jejímu lidově demokratickému zřízení, že při výkonu svého úřadu a při plnění ostatních povinností budu zachovávat zákony a nařízení a přispívat k zachovávání a upevnění lidově demokratického právního řádu a že budu své povolání vykonávat podle svého nejlepšího vědomí ku prospěchu lidu a státu.“

§ 4.

(1) Notář je povinen vykonávat svůj úřad a plnit převzaté úkoly náležitě a poctivě: je povinen zkoumat zákonnost právních jednání před ním konaných a zda jsou v souladu s lidově demokratickým zřízením.

(2) Jest též povinen přesvědčit se o způsobilosti stran k právům a právním činům a zjistit jejich skutečnou vůli, dát jim právní poučení o obsahu a následcích zamýšleného právního jednání, řízení mezi stranami vést a právní jednání osvědčovat jasně a úplně tak, aby byly podle možnosti vyloučeny pochybnosti.

(3) Notář smí odepřít požadovanou právní pomoc jen ze závažných důvodů.

§ 5.

(1) O věcech, které mu byly svěřeny, je notář povinen zachovat mlčenlivost, pokud ho strany tohoto závazku nezprostily.

(2) Notář není povinen vypovídat u soudu nebo jiného veřejného orgánu o svěřených věcech, leč by ho ministr spravedlnosti z dů-

ležitého státního zájmu zprostil závazku mlčenlivosti.

(3) Povinnosti zachovávat mlčenlivost nemůže se notář dovolávat, jde-li o čin, jež je každý občan ze zákona povinen oznámit bezpečnostnímu úřadu.

§ 6.

Svůj úřad vykonávají notáři v krajských sborech notářských; přitom nejsou omezeni na jejich obvod.

§ 7.

Nevykonává-li notář dočasně svůj úřad, ustanoví mu krajský sbor notářský zástupce z osob způsobilých pro úřad notářský.

§ 8.

(1) Důvody zániku úřadu notáře jsou:

- a) pozbude-li notář některé z vlastností, předepsaných pro jmenování;
- b) stane-li se pro chorobu trvale nezpůsobilým zastávat svůj úřad;
- c) nevykonává-li svůj úřad po delší dobu bez vážného důvodu;
- d) zřekne-li se úřadu a přijme-li ministr spravedlnosti jeho prohlášení;
- e) pravomocným nálezem kárného soudu o zbavení úřadu.

(2) O tom, je-li takový důvod dán, rozhodne v případech uvedených v odstavci 1, písm. a) až c) na návrh ústředního sboru notářského ministr spravedlnosti; úřad notáře zaniká dnem doručení tohoto rozhodnutí. Před rozhodnutím o zániku úřadu může krajský sbor notářský zakázat notáři výkon úřadu a ustanovit mu zástupce.

§ 9.

(1) Zanikne-li úřad notáře, ustanoví ústřední sbor notářský správce notářství z osob způsobilých pro notářský úřad.

(2) Ustanovení tohoto zákona, týkající se notářů, platí přiměřeně i o správcích notářství.

Organisace notářství.

§ 10.

(1) Notáři každého kraje tvoří krajský sbor notářský (dále jen „krajský sbor“), který se zřizuje v sídle krajského soudu.

(2) Ministr spravedlnosti může určit, že se zřizuje jen jeden krajský sbor pro dva nebo více krajů, vyžaduje-li toho veřejný zájem. Z téhož důvodu může ministr spravedlnosti krajské sbory slučovat.

(3) Orgány krajského sboru jsou:

- a) členská schůze,
- b) krajský výbor notářský (dále jen „krajský výbor“),
- c) předseda.

§ 11.

Krajský sbor řídí výkon notářství ve svém obvodu, vydává k tomu závazné směrnice a dohlíží na jejich zachovávání.

§ 12.

(1) Při výkonu dozoru může krajský výbor notářům a notářským koncipientům, kteří se při výkonu notářství dopustili nepořádností, udělovat výstrahy, výtky a napomenutí a v závažnějších případech ukládat i pořádkové pokuty, a to notářům do 10.000 Kčs a notářským koncipientům do 2.000 Kčs.

(2) Do opatření podle odstavce 1 je přípustná stížnost k ústřednímu sboru notářskému.

§ 13.

(1) Notář zúčtovává a odvádí platy, přijaté při provozování notářství, krajskému sboru, který z nich periodicky rozděluje notářům odměny; krajský sbor přitom přihlíží k pracím jimi vykonaným.

(2) Krajský sbor uhrazuje své náklady z platů, notáři zúčtovaných.

§ 14.

(1) Krajské sbory tvoří ústřední sbor notářský (dále jen „ústřední sbor“), který se zřizuje v Praze.

(2) Orgány ústředního sboru jsou:

- a) schůze delegátů krajských sborů,
- b) ústřední výbor notářský (dále jen „ústřední výbor“),
- c) předseda.

§ 15.

(1) Ústřední sbor dohlíží na činnost krajských sborů, má právo zrušit nebo měnit jejich opatření a vydává pro ně závazné směrnice.

(2) Ústřední sbor je oprávněn k úhradě své režie vybírat příspěvky od krajských sborů.

§ 16.

(1) Složení a působnost orgánů krajských sborů a ústředního sboru, jakož i účast notářských koncipientů a ostatních notářských zaměstnanců v krajských výborech a ústředním výboru stanoví organizační řády, které vydá ministr spravedlnosti nařízením.

(2) Jednací řády vydá ústřední sbor; schvaluje je ministr spravedlnosti.

§ 17.

Dohlédací právo ministerstva
spravedlnosti.

(1) Ministerstvo spravedlnosti dohlíží na výkon notářství a na činnost krajských sborů, ústředního sboru i všech jejich orgánů.

(2) Ministerstvo spravedlnosti může zrušit nebo měnit usnesení a opatření krajských sborů nebo ústředního sboru, vyžaduje-li toho veřejný zájem; rovněž může zastavit výkon jejich usnesení nebo opatření.

(3) Orgány krajských sborů a ústředního sboru může ministr spravedlnosti rozpustit, odvolat nebo zastavit jejich činnost, je-li v rozporu s právními předpisy nebo veřejným zájmem. Byl-li rozpouštěn krajský nebo ústřední výbor, může ministr spravedlnosti ustanovit správní komisi k dočasnému plnění jejich úkolů.

Notářští koncipienti.

§ 18.

(1) Notářským koncipientem může být jen československý občan, státně spolehlivý, oddaný lidově demokratickému zřízení a zachovalý, který prokáže předepsanou odbornou způsobilost.

(2) Notářští koncipienti jsou zaměstnanci krajského sboru v soukromoprávním poměru. Krajský sbor je přiděluje k výkonu právní praxe jednotlivým notářům. Ustanovení § 5 platí pro ně obdobně.

§ 19.

Na návrh notáře může krajský sbor zmocnit notářského koncipienta, který má způsobilost k tomu předepsanou, k zastupování notáře a vymezí zároveň rozsah tohoto zastupování.

O povaze notářských listin.

§ 20.

Notářské zápisy a notářská osvědčení z nich vydaná jsou veřejnými listinami, bylo-li při jejich zřízení šetřeno předepsaných náležitostí; za stejných podmínek mají notářská potvrzení průvodní moc veřejných listin.

§ 21.

Notářský zápis, ve kterém se zjišťuje soukromoprávní závazek a ve kterém jsou přesně určeny osoba oprávněná i osoba povinná, právní důvod, předmět a doba plnění, je vykonatelný soudní exekucí, svolila-li v něm k tomu osoba povinná.

Úřední činnost notářů.

Všeobecné předpisy.

§ 22.

(1) Při zřizování veřejných listin nesmí být notář činný, jde-li o věc, na níž má osobní zájem, nebo ze které má mít prospěch, o věc, na které jsou účastny nebo ze které mají mít prospěch osoby jemu blízké nebo osoby, jejichž jest zákonným zástupcem, nebo o věc, ve které působil jako soudce nebo ve které byl nebo ještě je zmocněncem některého účastníka.

(2) Osobami notáři blízkými jsou: manžel (druh) notáře, předkové, potomci, sourozenci, osvojitelé a osvojenci notáře a jeho manžela (druha).

§ 23.

Notář nesmí vykonat úřední úkon, jde-li o jednání nedovolené nebo je-li tu důvodné podezření, že účastníci činí jednání na oko nebo aby obešli zákon nebo někoho poškodili, nebo jde-li o osoby, o nichž ví nebo se může důvodně domnívat, že nejsou způsobilé k právům nebo k právním činům.

§ 24.

Při výkonu notářského úřadu užívají notáři úřední pečeti.

Předpisy o zřizování
notářských listin.

Notářské zápisy.

§ 25.

Má-li být o právním jednání nebo o jiném projevu podle zákona nebo podle vůle účastníků sepsána notářem veřejná listina, zřídí se o právním jednání nebo projevu notářský zápis a účastníku se z něho vydá notářské osvědčení. Nařízení ministra spravedlnosti stanoví, kdy lze vydat prvopis.

§ 26.

(1) Mají-li být osvědčeny skutečnosti nebo příběhy, které by mohly být podkladem pro uplatňování práv nebo kterými by mohly být způsobeny právní účinky, zřídí se o zjištění skutečnosti nebo příběhu notářský zápis a žadatel se vydá z něho notářské osvědčení.

(2) Za účelem uvedeným v odstavci 1 je notář povolán osvědčovat:

a) pravost podpisu nebo znamení ruky na listině,

- b) že někdo je naživu nebo na určitém místě,
- e) dobu, kdy byla listina předložena,
- d) že bylo odesláno nebo sděleno prohlášení a že mělo určitý obsah,
- e) co bylo usneseno ve shromáždění,
- f) jiné skutečnosti, které se staly v jeho přítomnosti nebo které sám zjistil.

§ 27.

(1) Notářský zápis musí obsahovat:

- a) místo, den, měsíc a rok jednání,
- b) jméno, příjmení a sídlo notáře,
- c) jméno, příjmení, zaměstnání a bydliště účastníků, svědků, důvěrníků a tlumočnicků,
- d) obsah jednání nebo projevu,
- e) potvrzení, že zápis byl účastníkům přečten a jimi schválen,
- f) podpisy účastníků, svědků, důvěrníků a tlumočnicků,
- g) podpis notáře a jeho pečeť.

(2) Údaje zmíněné v odstavci 1 je nutno při osvědčení podle § 26, odst. 2 uvést v notářském zápise jen, pokud to odpovídá povaze osvědčované skutečnosti nebo příběhu.

(3) Se svolením účastníků (§ 25) nebo žadatele (§ 26) lze vydávat osvědčení z notářského zápisu i jiným osobám.

§ 28.

Notářská potvrzení.

Notář je oprávněn vydávat potvrzení, že opisy nebo kopie souhlasí s listinou, nebo že několik prvopisů spolu souhlasí.

§ 29.

Protesty.

Notáři protestují směnky a jiné rubopisem převoditelné cenné papíry podle zvláštních předpisů.

§ 30.

Úschova listin a cenných hodnot.

(1) Notář je oprávněn přijímat do úschovy listiny všeho druhu.

(2) Hotové peníze, cenné papíry a jiné cenné hodnoty je notář oprávněn přijmout do úschovy,

jestliže mu byly odevzdány, aby je vydal určitému příjemci nebo aby je složil k soudu nebo k úřadu nebo jestliže mají být podle vůle účastníků jistotou pro určitý účel.

(3) O cenných hodnotách do úschovy přijatých je notář povinen vést knihu úschov.

§ 31.

Činnost z příkazu soudu.

(1) Soudy mohou přikázat notáři, aby prováděl určité řízení nebo jednotlivé úkony.

(2) Zejména je možno přikázat notáři, aby konal takovou činnost ve věcech pozůstalostních, poručenských a opatrovnických nebo aby konal odhady a dražby nebo aby prováděl rozdělení majetku a majetková vypořádání.

(3) Notář takto z příkazu činný musí ve věcech jemu přikázaných zachovávat předpisy platné pro soud, který ho pověřil.

§ 32.

Odměny za výkony notářů.

(1) Sazby za výkony notářů stanoví ministr spravedlnosti v dohodě s ministrem-předsedou státního úřadu plánovacího nařízením.

(2) Notář i strana, pro kterou byl činný, mají právo žádat na soudu, aby určil odměnu a náklady; o tom rozhodne obecný soud notáře v nesporném řízení.

(3) Odměnu za výkon notáře činného z příkazu a jeho náklady určí soud, který notáře pověřil, rozhodnutím, po jehož pravoplatnosti lze je vymáhat podle předpisů o vymáhání soudních poplatků.

§ 33.

Notářské archivy.

Notářské listiny a pečete, seznamy a jednací rejstříky notářů, kteří zemřeli, byli přeloženi na jiné místo nebo jejichž úřad zanikl, se trvale uschovávají v notářských archivech.

Kárné právo a řízení.

§ 34.

Pokud se dále nestanoví jinak, platí o kárném řízení s notáři přiměřeně předpisy o kárném řízení se soudci.

§ 35.

Kárného přechmu se dopustí notář, který poruší povinnosti svého povolání, pokud nejde o pouhou nepořádnost.

§ 36.

(1) Kárné tresty jsou:

- a) písemné pokárání,
- b) pokuta od 500 Kčs do 1.000.000 Kčs,
- c) zbavení úřadu.

(2) Uložení pokuty se vymáhají soudní exekucí a odvádějí se do státní pokladny.

§ 37.

(1) Stíhání kárných přečinů se promlčí po pěti letech od té doby, kdy byly spáchány, nahradí-li obviněný úplně škodu z nich vzešlou a nedopustí-li se v promlčecí lhůtě nového kárného přečinu. Promlčení se nemůže skončit, jde-li o čin, který zároveň zakládá skutkovou podstatu činu trestného soudně, dokud nenastane promlčení tohoto činu podle trestního zákona.

(2) Promlčení kárného přečinu se přerušuje, jakmile pro týž čin bylo zahájeno kárné řízení nebo byla podána na notáře stížnost u krajského nebo ústředního sboru. Nová lhůta promlčecí se počíná dnem přerušení.

(3) Promlčení se staví, dokud nesmí být zahájeno podle zákona kárné řízení nebo v něm nemůže být pokračováno. Bylo-li o činu zavedeno trestní řízení, promlčení se staví až do pravomocného skončení trestního řízení.

§ 38.

(1) Kárným soudem pro notáře je krajský soud, příslušný podle sídla krajského sboru, jehož byl notář členem v době stíhaného porušení povinností.

(2) Kárný soud se skládá z předsedy krajského soudu nebo jeho náměstka jako předsedy kárného senátu, ze dvou členů krajského sboru, jmenovaných krajským sborem a ze dvou soudců z lidu jako přísedících.

(3) O odvolání proti nálezům krajských soudů jako soudů kárných rozhoduje nejvyšší soud v senátech, složených z prvního nebo druhého předsedy nejvyššího soudu jako předsedy senátu, ze dvou notářů k tomu ustanovených ústředním sborem a ze dvou soudců z lidu jako přísedících.

(4) Jako kárný zástupce je u kárného soudu činný krajský prokurátor, u nejvyššího soudu generální prokurátor.

§ 39.

(1) Vyjde-li najevo v kárném řízení, že by osobním výkonem notářství obviněným notá-

řem byl ohrožen důležitý veřejný zájem, zakáže kárný soud notáři výkon notářství a požádá krajský sbor, aby mu stanovil zástupce.

(2) Toto opatření může být kdykoliv odvoláno.

§ 40.

(1) O zahájení i o výsledku kárného řízení vyrozumí kárný soud příslušný krajský sbor a ústřední sbor.

(2) Byl-li vysloven trest zbavení úřadu, vyrozumí též ministerstvo spravedlnosti.

§ 41.

V kárném řízení, zahájeném před účinností tohoto zákona, pokračuje kárný soud podle tohoto zákona; bylo-li však v první stolici již rozhodnuto ve věci samé, skončí se řízení podle předpisů dosud platných.

U s t a n o v e n í o b e c n á .

§ 42.

Lhůta k podání opravného prostředku podle tohoto zákona činí patnáct dní od doručení rozhodnutí. O počítání lhůt platí obdobně obecné předpisy o civilním řízení soudním.

§ 43.

Bližší předpisy ku provedení tohoto zákona budou vydány nařízením ministra spravedlnosti.

U s t a n o v e n í p ř e c h o d n á .

§ 44.

(1) Po dobu až do ustavení řádných orgánů krajských sborů a ústředního sboru jmenuje a odvolává ministr spravedlnosti správní komise, jimž náleží všechna práva a povinnosti orgánů těchto sborů.

(2) Ministr spravedlnosti rozhodne o ponechání dosavadních notářů v jejich úřadě; nepřevzatí notáři ztrácejí svůj úřad dnem doručení rozhodnutí ministra spravedlnosti.

(3) O ponechání dosavadních náměstků notářství jako správců notářství rozhodne ústřední sbor; nepřevzatí náměstci ztrácejí svůj úřad dnem doručení rozhodnutí ústředního sboru. Dosavadní náměstkové notářů vykonávají jako zástupci notářů svou funkci i nadále, pokud nejsou krajským sborem odvoláni.

(4) Dosavadní kandidáti notářství zapsaní v seznamu kandidátů notářství, kteří vykonávají právní praxi u notářů, stanou se dnem

počátku účinnosti tohoto zákona jako notářští koncipienti zaměstnanci krajského sboru, v jehož obvodě je sídlo notářství, v němž jsou činní.

(5) Kde se v předcházejících odstavcích mluví o notářích, rozumějí se tím na Slovensku veřejní notáři.

§ 45.

Dosavadní notářské sbory (komory) se zrušují. Jejich práva a závazky přecházejí dnem účinnosti tohoto zákona na krajské sbory, po případě na ústřední sbor; o tom, která práva a závazky přešly na jednotlivé krajské sbory, po případě na ústřední sbor, rozhodne ministr spravedlnosti.

§ 46.

(1) Až do jiné zákonné úpravy lze i nadále zřizovat poslední pořízení písemně nebo ústně před notářem. Při písemném posledním pořízení musí pořizovatel poslední pořízení, které vlastní rukou podepsal, odevzdat notáři osobně před dvěma svědky. Při ústním posledním pořízení musí pořizovatel prohlásit poslední vůli před notářem a dvěma svědky.

(2) O písemném i ústním posledním pořízení před notářem musí být sepsán notářský zápis; takové poslední pořízení rovná se co do svého významu poslednímu pořízení soudnímu.

(3) O zřízení posledního pořízení se vydá pořizovateli potvrzení.

§ 47.

(1) Kde dosavadní právní předpisy vyžadují pro platnost právního jednání formu notářského spisu (notářského protokolu, veřejnonotářské listiny), je předpisu vyhověno, je-li zřízen notářský zápis podle tohoto zákona.

(2) Z notářských spisů (veřejnonotářských listin) zřízených před účinností tohoto zákona lze vydávat místo dosavadních snímků (hodnověrných vyhotovení) nadále jen notářská osvědčení.

§ 48.

Pokud se jiné právní předpisy odvolávají na ustanovení notářských (veřejnonotářských) řádů platných až do účinnosti tohoto zákona, buď užito přiměřeně příslušných ustanovení tohoto zákona a předpisů jej provádějících.

Ustanovení zrušovací a závěrečná.

§ 49.

Zrušují se všechny předpisy, týkající se věcí tímto zákonem upravených, zejména:

1. zákon ze dne 25. července 1871, č. 75 ř. z., kterým se uvádí notářský řád,
2. ustanovení hlavy XIII. notářského řádu uvedeného patentem ze dne 21. května 1855, č. 94 ř. z.,
3. zák. čl. XXXV/1874 o veřejných notářích ve znění zák. čl. VII/1886, s výjimkou ustanovení §§ 21 až 23 zák. čl. VII/1886,
4. zákon ze dne 8. dubna 1919, č. 196 Sb., o působnosti k notářskému úřadu (veřejných notářů) na Slovensku,
5. zákon ze dne 5. listopadu 1919, č. 600 Sb., kterým se mění dosavadní ustanovení o notářských sazbách a předpisy podle něho vydané,
6. vládní nařízení ze dne 22. prosince 1920, č. 657 Sb., kterým upravují se pečete notářů (veřejných notářů),
7. zákon ze dne 11. prosince 1923, č. 267 Sb., jímž se rozšiřuje úřední působnost veřejných notářů na Slovensku,
8. ustanovení §§ 3 a 4 zákona ze dne 18. března 1941, č. 48 Sl. z., o změnách v přípravě službě soudcovské, o rovnoprávnosti soudcovské a advokátní zkoušky a o změnách v právní službě veřejnonotářských kandidátů,
9. nařízení Slovenské národní rady ze dne 14. května 1946, č. 62 Sb. n. SNR, o některých opatřeních v oboru veřejného notářství,
10. zákon ze dne 16. května 1946, č. 138 Sb., o úpravě některých otázek týkajících se notářství.

§ 50.

(1) Tento zákon nabývá s výjimkou ustanovení § 49, č. 5 účinnosti dnem vyhlášení. Ustanovení § 49, č. 5 nabude účinnosti dnem, který stanoví ministr spravedlnosti nařízením.

(2) Zákon provede ministr spravedlnosti v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Dr. Čepička v. r.

202.

Nařízení ministra spravedlnosti**ze dne 15. srpna 1949,**

kterým se provádějí některá ustanovení zákona
ze dne 14. července 1949, č. 201 Sb.,
o notářství.

Ministr spravedlnosti nařizuje podle § 43 zákona ze dne 14. července 1949, č. 201 Sb., o notářství:

§ 1.

(1) Předepsanou odbornou způsobilostí podle § 2, odst. 1 zákona ze dne 14. července 1949, č. 201 Sb., (dále jen „zákon“) je rozumět:

- a) s prospěchem dokončené právnické studium,
- b) úspěšné složení odborné justiční zkoušky,
- c) pětiletou právní praxi konanou u notáře; do této právní praxe lze započítat právní praxi konanou u soudu nebo u advokáta úhrnem nejvýše v trvání dvou let.

(2) Ministr spravedlnosti může prominout náležitosti stanovené v odstavci 1 nebo některou z nich.

§ 2.

Předepsanou odbornou způsobilostí podle § 18, odst. 1 zákona je rozumět s prospěchem dokončené právnické studium. Ministr spravedlnosti může předepsané studium zcela nebo zčásti prominout; tím je prominuta i náležitost stanovená v § 1, odst. 1, písm. a).

§ 3.

(1) Notář nově jmenovaný musí požádat krajský sbor o schválení úřední pečeti.

(2) Pečeť obsahuje malý státní znak republiky Československé; kolem něho je uvedeno jméno a příjmení notáře s označením „notář“ a jeho sídlo.

(3) Po schválení úřední pečeti předloží notář krajskému sboru tři otisky své pečeti s připojením svého podpisu, jehož bude užívat při výkonu notářství, s označením „notář“; toto označení může být vypsáno i osobou jinou nebo vytištěno.

(4) Krajský sbor zašle jedno vyhotovení schválené úřední pečeti s úředním podpisem notáře předsedovi krajského soudu příslušného podle notářova sídla s dožádáním, aby notář byl vzat do slibu.

(5) O složení slibu vydá předseda krajského soudu notáři potvrzení a vyznamení o tom krajský a ústřední sbor.

§ 4.

(1) Své úřední pečeti nesmí notář užívat pro soukromé listiny. Je povinen dbát, aby jí nebylo zneužito; ztratí-li se mu nebo je-li třeba ji změnit, musí to oznámit krajskému sboru a vyžádat si schválení nové pečeti. Nová pečeť se musí zřejmě lišit od dřívější.

(2) Také svůj úřední podpis může notář změnit jen ze závažných důvodů se schválením krajského sboru.

§ 5.

(1) Zanikl-li úřad notáře, byl-li notář přeložen, byla-li jeho pečeť změněna nebo nalezla-li se ztracená pečeť, která byla již nahrazena pečeti novou, buď stará pečeť odevzdána notářskému archivu; buď opatřena vrubem tak, aby nebylo možno jí užívat, aby ji však bylo možno rozeznat.

(2) Určil-li ústřední sbor, že správce notářství má užívat pečeti notáře, jehož úřad zanikl, jest pečeť odevzdat archivu teprve, když toto rozhodnutí je odvoláno.

§ 6.

Ústřední sbor stanoví notáři den nastoupení úřadu a vyhlásí tento den v Úředním listě, na Slovensku v Úředním věstníku.

§ 7.

Byl-li notář přeložen na jiné místo, neskládá nový slib. Jinak je užít předpisů §§ 3 a 5 přiměřeně.

§ 8.

(1) Notář nově jmenovaný nebo přeložený na jiné místo smí vykonávat svůj úřad teprve, když mu byl stanoven den nastoupení.

(2) Notář nesmí dále vykonávat svoji úřední činnost, jakmile mu bylo doručeno rozhodnutí ministra spravedlnosti o zániku jeho úřadu nebo rozhodnutí o přijetí prohlášení o zřeknutí se úřadu, jakmile nabyt náleží kárného senátu o zbavení úřadu právní moci, nebo, jakmile mu byl před rozhodnutím o zániku úřadu nebo v kárném řízení zakázán další výkon úřadu.

§ 9.

Notář je povinen označit na budově své úřední místnosti malým státním znakem se svým jménem a příjmením a s označením „notář“.

§ 10.

Den zániku úřadu notáře vyhlásí ústřední sbor v Úředním listě, na Slovensku v Úředním věstníku.

§ 11.

(1) Způsobilostí předepsanou v § 19 zákona je rozumět:

a) pro stálé zastupování notáře v celé jeho působnosti, způsobilost předepsanou v § 1,

b) pro stálé zastupování notáře při osvědčování podle § 26 zákona, potvrzování podle § 28 zákona, protestech podle § 29 zákona a činnosti z příkazu soudu podle § 31 zákona, způsobilost předepsanou v § 1, odst. 1, písm. a) a dvouletou právní praxi u notáře.

(2) Ministr spravedlnosti může prominout náležitosti stanovené v odstavci 1 nebo některou z nich.

(3) Zastupováním notáře při úmrtních zápisích, pozůstalostních soupisích a závěrech a při odhadech a dražbách z příkazu soudu může být pověřen každý notářský koncipient.

§ 12.

(1) Jako stálý zástupce notáře podepisuje se notářský koncipient s odvoláním na své zmocnění a užívá úřední pečeti notáře, kterého zastupuje.

(2) Notář je povinen úkony svého stálého zástupce, pokud to jejich povaha připouští, do datečně přezkoumat a spisy, pokud zůstanou u notáře, spolupodepsat.

§ 13.

Ustanovení o výkonu úřední činnosti notářů platí i pro správce notářství, zástupce notáře a notářské koncipienty pověřené stálým zastupováním notáře.

§ 14.

(1) Nemůže-li notář vykonávat svůj úřad po dobu delší osmi dnů pro nemoc nebo z jiného důvodu, musí žádat krajský sbor notářský (dále jen „krajský sbor“) za dovolenou a, nemá-li stálého zástupce podle § 11, odst. 1, písm. a), za ustanovení zástupce podle § 7 zákona.

(2) Zástupce notáře se podepisuje s odvoláním na své ustanovení a užívá úřední pečeti notáře, kterého zastupuje.

§ 15.

(1) Ústřední sbor určí, má-li správce notářství užívat nové úřední pečeti nebo pečeti předchůdce. O nové úřední pečeti platí obdobně předpisy §§ 3 a 4 s tou odchylkou, že v textu pečeti je uvedeno označení „správce notářství“.

(2) Správce notářství se podepisuje s označením „správce notářství“.

§ 16.

Krajský sbor si vyžádá od zástupců notáře a notářských koncipientů pověřených stálým zastupováním notáře tři vyhotovení jejich podpisů, z nichž jedno zašle ústřednímu sboru a jedno předsedovi krajského soudu, příslušného podle sídla zastupovaného notáře.

§ 17.

(1) Notářské listiny buďtež psány jasně a čitelně; dovoleny jsou jen obvyklé a obecně srozumitelné zkratky. Mezery buďtež vyplněny čarami.

(2) Číselné údaje, jejichž závažnost to vyžaduje, buďtež alespoň jednou vypsány slovy; rovněž datum notářské listiny budiž vypsáno slovy.

(3) V notářské listině nesmí být nic vyškrafováno, vymazáváno nebo učiněno nečitelným. Je-li třeba některá slova škrtnout, musí zůstat čitelnými.

(4) Je-li třeba jiných změn nebo doplňků, buďtež uvedeny v souvislém textu listiny nebo v dodatku na listině připojeném a na příslušném místě buď na ně poukázáno.

(5) O provedených škrtech, nejde-li o pouhé škrty nehodících se slov v předtištěném formuláři nebo razítku, o opravách nebo doplňcích budiž vždy učiněna zmínka v souvislém textu listiny před podpisem; není-li to možné, budiž dodatek na listině podepsán notářem, účastníky i jinými osobami přivzatými k jednání. Opravy nebo dodatky na listinách, které účastníci nepodepisují, podepíše pouze notář.

§ 18.

(1) Jednotlivé stránky notářské listiny buďtež běžně očíslovány a na listině budiž vyznačeno jednací číslo, zapisuje-li se listina do rejstříku (§ 46).

(2) Skládá-li se listina z několika archů nebo listů, dlužno je pevně spojit a na uzávěrku jich připojit notářovu pečeť. Rovněž se takto připojí plné moci a jiné přílohy. Přílohy, které nelze s listinou pevně spojit, buďtež označeny značkou pro přílohy a jednacím číslem listiny.

§ 19.

(1) Notář podepíše listinu na každém archu nebo jednotlivém listu a na konci za podpisy účastníků a jiných osob a přitiskne tu svou úřední pečeti. Rovněž na každou přílohu připojí svůj podpis.

(2) Účastníci, svědci, důvěrníci a tlumočníci se podepisují na konci listiny. Svědci totožnosti se však mohou podepsat v listině samé za potvrzením totožnosti.

(3) Neumí-li nebo nemůže-li se účastník, svědek, důvěrník nebo tlumočník podepsat, uvede notář tuto skutečnost v listině; podle možnosti má ten, kdo se neumí nebo nemůže podepsat, připojit znamení ruky.

(4) V případech uvedených v odstavci 3 je nutno přibrat dva svědky.

§ 20.

Pokud notář nesmí být činný při pořizování veřejných listin z důvodů uvedených v § 22 zákona, nesmí být činný ani jeho zástupce podle § 7 zákona ani notářský koncipient pověřený jeho stálým zastupováním.

§ 21.

Notář je povinen bdít nad tím, aby ve věcech výkonu notářství zachovávaly mlčenlivost také osoby činné v jeho úřadovně.

§ 22.

Notářský zápis musí být sepsán a podepsán nejpozději v den, kdy jednání bylo skončeno. Doba skončení je rozhodná pro zápis do rejstříku a pro pořadí jednacího čísla.

§ 23.

Nezná-li notář účastníka osobně a jménem, musí mu být totožnost účastníka prokázána úředním průkazem s podobenkou a podpisem nebo potvrzena dvěma svědky.

§ 24.

(1) Notář musí přibrat dva svědky úkonu:

- a) sepisuje-li notářský zápis o dědické smlouvě,
- b) je-li účastník slepý, hluchý nebo němý,
- c) neumí-li nebo nemůže-li účastník číst nebo psát,
- d) nezná-li účastník jazyka, ve kterém se notářský zápis sepisuje.

(2) Svědky úkonu může notář přibrat i v jiných případech, pokládá-li to za účelné a souhlasí-li s tím účastníci.

§ 25.

(1) Svědky totožnosti a svědky úkonu nemohou být osoby mladší 18 let, ti, kdo pro své tělesné nebo duševní vlastnosti nejsou schopni vydat svědectví, kdo neumějí číst a psát, osoby činné v notářově úřadovně a osoby notáři neb některému účastníku blízké.

(2) Svědkové totožnosti i svědkové úkonu musí být notáři osobně a jménem známí nebo musí mu být jejich totožnost prokázána podle § 23.

§ 26.

(1) Svědci úkonu musí být přítomni nejpozději v době, kdy se notářský zápis účastníkům předčítá a jimi je podepisován.

(2) Pokud nejsou účastníci přítomni současně, musí být svědci přítomni při čtení zápisu a jeho podpisu každým účastníkem a v zápisě to výslovně poznamenáno.

(3) Sepisuje-li se notářský zápis se slepým, hluchým nebo němým, musí být svědci přítomni také při projevu účastníka o tom, co má být do zápisu poято.

§ 27.

(1) Je-li účastník notářského zápisu hluchý nebo němý a umí-li číst a psát, musí si zápis sám přečíst a v něm vlastní rukou připsat, že jej četl a že se srovnává s jeho vůlí.

(2) Neumí-li číst a psát, musí být kromě svědků úkonu přivzat jeho důvěrník, který se s ním dorozumí posunky, znameními nebo jiným způsobem a jehož prostřednictvím zjistí notář pravou vůli účastníka.

(3) Důvěrníky mohou být i osoby neznalé čtení a psaní, jakož i osoby účastníku blízké. Jinak musí mít náležitosti způsobilého svědka.

§ 28.

(1) Nezná-li účastník nebo některý svědek úkonu jazyka, ve kterém se zápis sepisuje, jest třeba přibrat stálého přísežného tlumočníka. Tlumočník musí mít náležitosti způsobilého svědka.

(2) Notář jest pak povinen vyšetřit vůli účastníka tlumočníkem, podle ní sepsat zápis a dát jej tlumočníkem účastníku přeložit. Písemné vyhotovení tohoto překladu ověřené tlumočníkem budiž připojeno k notářskému zápisu.

(3) Je-li notář sám stálým přísežným tlumočníkem jazyka, o který jde, není třeba přibrat jiného tlumočníka. Notář však musí šetřit ustanovení odstavce 2.

§ 29.

(1) Osvědčení pravosti podpisu nebo znamení ruky účastníka vyhotoví notář na listině, na níž se podpis nebo znamení ruky nachází, nebo na přívěsku s listinou pevně spojeném.

(2) Připojí-li účastník jen znamení ruky, dá notář připsat k němu jméno účastníka jedním ze svědků, kteří se s doložkou poukazující na jejich svědecké poslání podepíší i na listině.

(3) V notářském zápise uvede notář kromě všeobecných náležitostí i způsob, jak zjistil totožnost účastníků a svědků, a stručný obsah listiny.

§ 30.

(1) Notář může osvědčit, že někdo je na živu nebo na určitém místě, zná-li účastníka osobně i jménem nebo zjistí-li jeho totožnost podle § 23.

(2) V notářském zápise uvede osobu žadatele a všechny okolnosti, které mají být osvědčeny, zejména, že osoba, o níž jde, je na živu nebo na určitém místě, kdy, kde a jak to zjistil.

§ 31.

(1) Kdy byla listina notáři předložena, osvědčí notář tím, že na předloženém mu prvopise nebo ověřeném opise uvede den, měsíc a rok a, je-li to závažné, i hodinu a místo, kde mu byla předložena.

(2) Na žádost účastníka osvědčí také, kdo listinu předložil a jak zjistil jeho totožnost.

(3) V notářském zápise uvede všechny osvědčované skutečnosti, zejména označení a stručný obsah listiny.

§ 32.

(1) Byl-li notář požádán, aby osvědčil, že bylo odesláno nebo sděleno prohlášení (oznámení) a že mělo určitý obsah, uvede obsah prohlášení v notářském zápise, který žadatel podepíše. Požádá-li účastník o osvědčení dopisem nebo telegraficky, uvede to notář výslovně v notářském zápise, k němuž dopis nebo telegram připojí; tím je nahrazen i podpis žadatele. Telefonického požádání nesmí notář dbát.

(2) Má-li být prohlášení odesláno, zašle notář opis zápisu osobě, o níž jde, doporučeným dopisem nebo požádá okresní soud, aby opis doručil podle předpisů o doručování žalob. Průkaz o odeslání se připojí k notářskému zápisu.

(3) Má-li být prohlášení sděleno, učiní tak notář osobě, o níž jde, na místě žadatelem označeném. Na její žádost a náklad jí vydá opis zápisu. Se sdělením projevu může notář na žá-

dost účastníka vykonat i právní úkony, jako nabídnutí placení nebo jiné plnění, odevzdat nebo převzít listiny a jiné věci, vybídnout k plnění a podobně. Notář zapíše v notářském zápise dále, že prohlášení sdělil, zároveň i, kde a v kterou dobu tak učinil, po případě, že vykonal i další právní úkony. Odpověď osoby, které bylo prohlášení sděleno, smí notář zapsat jen na její žádost nebo s jejím svolením; v takovém případě je třeba i jejího podpisu. Byl-li podpis odepřen, podepíše zápis toliko notář a uvede důvod odepření. Jestliže osoba, které má být prohlášení učiněno, nebyla na označeném místě zastížena, odepřela-li notáři přístup, odepřela-li ho vyslechnout nebo bylo-li notáři jinak znemožněno k ní se dostavit, buď to uvedeno v zápise a poznamenáno, co notář učinil ke splnění příkazu; požádal-li účastník pro takový případ, aby prohlášení bylo této osobě odesláno, postupuje notář podle ustanovení odstavce 2.

§ 33.

(1) Má-li notář osvědčit, jaká usnesení učinilo zákonem připuštěné shromáždění, zejména valná hromada nebo jiný orgán společnosti, družstva nebo spolku, uvede v zápise místo a čas shromáždění a přijatá usnesení, jakož i projevy a jiné události ve shromáždění, které jsou důležité pro posouzení jeho průběhu.

(2) Zápis podepíše předseda a, pokud je to možno, dva další členové shromáždění.

(3) Totožnost osob ve shromáždění přítomných budiž na žádost potvrzena. Není-li takové potvrzení zapsáno, neodpovídá notář za totožnost osob uvedených v zápise.

§ 34.

(1) Byl-li notář požádán, aby osvědčil jiné skutečnosti, které se staly v jeho přítomnosti nebo které sám zjistil, musí v zápise uvést vše, co se v jeho přítomnosti sběhlo anebo co a jakým způsobem zjistil.

(2) Na žádost zjistí notář také totožnost žadatele nebo jiných zúčastněných osob, pokud je to možné.

(3) Žádá-li účastník za takové osvědčení písemně nebo telegraficky, připojí se dopis nebo telegram k zápisu.

§ 35.

Plné moci a jiné přílohy notářského zápisu lze připojit v prvopise nebo ověřeném opise. Přecíst tyto přílohy je nutno jen, žádá-li o to některý účastník.

§ 36.

(1) Z notářských zápisů lze vydávat notářská osvědčení a úplné nebo částečné opisy prosté nebo ověřené.

(2) Do osvědčení, které notář vydá, musí být pojat celý obsah zápisu.

§ 37.

(1) Osvědčení je notářská listina, označená v nadpise „notářské osvědčení“, obsahující doslovné znění notářského zápisu, potvrzení, že osvědčení se zápisem souhlasí, a údaj, komu a kdy se vydává.

(2) Do osvědčení nemusí být pojata znění příloh notářského zápisu; musí to však být vyznačeno v potvrzení.

(3) Na konci osvědčení připojí notář svůj podpis a úřední pečeť.

§ 38.

(1) V případě § 26, odst. 2, písm. a) zákona pozůstává osvědčení pouze z doložky na listině samé; doložka obsahuje mimo poukaz na jednací číslo notářského zápisu jen potvrzení pravosti podpisu nebo znamení ruky účastníka, jeho jméno, zaměstnání, bydliště a údaj, zda je notář známý nebo zda mu byla jeho totožnost prokázána předepsaným způsobem.

(2) V případě § 26, odst. 2, písm. c) zákona pozůstává osvědčení pouze z doložky na listině samé; doložka obsahuje údaje uvedené v § 31.

(3) V obou případech budiž připojeno datum, podpis notáře a jeho úřední pečeť.

§ 39.

(1) V případě § 26, odst. 2, písm. d) zákona vydá notář účastníku osvědčení o tom, že prohlášení (§ 32) sdělil nebo odeslal a jakým způsobem se tak stalo. V osvědčení buďtež uvedena jména žadatele i osoby, které prohlášení bylo odesláno nebo sděleno, doslovné jeho znění, den, měsíc a rok, a je-li třeba, také hodina, kdy bylo učiněno. Odpověď osoby, které bylo prohlášení sděleno, jest v osvědčení uvést jen, byla-li do zápisu zapsána.

(2) Notář uvede v osvědčení také, jak zjistil totožnost žadatelovu, bylo-li třeba ji zjišťovat, a jakým způsobem se přesvědčil o totožnosti osoby, které prohlášení sdělil. Notář neodpovídá za totožnost osoby, které prohlášení sdělil, nemohl-li totožnost přezkoumat.

§ 40.

(1) Osvědčení z notářského zápisu může být vydáno přímo v pozmeněném, doplněném nebo opraveném znění, jestliže byly textové změny, doplňky a opravy v notářském zápisu provedeny za šetření platných předpisů.

(2) Byl-li notářský zápis změněn, doplněn nebo opraven pozdějším notářským zápisem, může být vydáno společné osvědčení z obou zápisů nebo osvědčení z původního zápisu ve změněném, doplněném nebo opraveném znění; kterým z obou způsobů se tak stalo, musí být v osvědčení zvláště uvedeno.

§ 41.

(1) Prvopis notářského zápisu uschová notář, který jej sepsal.

(2) Jen tehdy může být vydán prvopis zápisu, obsahuje-li jednostranné právní prohlášení anebo žádají-li o to všichni účastníci, osvědčí-li právní zájem na vydání prvopisu a určí-li, komu má být vydán. Vydá-li notář prvopis, uschová notářské osvědčení z něho porízené, poznamená na něm, kdy a komu byl prvopis vydán, a připojí k němu listinu, kterou byl dán souhlas k vydání prvopisu, pokud není již součástí jeho spisu. Vydávání dalších osvědčení je pak vyloučeno.

(3) Jinak smí notář vydat prvopis notářského zápisu jen soudu nebo ústřednímu nebo krajskému sboru. Vydává-li notář prvopis, který mu má být opět vrácen, založí do spisů ověřený opis, poznamená na něm, kdy a komu byl vydán prvopis, datum a číslo příkazu a uschová jej s prvopisem, když mu byl vrácen. Rovněž v jednacím rejstříku a na zápise to poznamená. Příkaz budiž připojen k ověřenému opisu a spojen v jeden celek. Než bude notáři vrácen prvopis, může, nebylo-li mu to zapovězeno soudem nebo ústředním (krajským) sborem, vydávat osvědčení z tohoto opisu; je však povinen poznamenat, že, kdy a komu bylo osvědčení vydáno a to jak na založeném ověřeném opise, tak i na prvopise, když mu byl vrácen.

§ 42.

(1) Notářská osvědčení a opisy notářských zápisů smějí být vydány, není-li v zápise jinak ustanoveno, jen účastníku (§ 25 zákona) nebo žadateli (§ 26 zákona) nebo jejich právním nástupcům a to i opětovně.

(2) Jiným osobám smějí být vydány jen, když všichni účastníci k tomu svolí v původním nebo zvláště o tom sepsaném zápise.

§ 43.

(1) Kdykoliv notář vydá notářské osvědčení, poznamená na notářském zápise, po případě ověřeném opise založeném podle § 41, odst. 3, kdy a komu bylo osvědčení vydáno. Tuto poznámku notář podepíše.

(2) Stejně vyznačí na notářském zápise, že byl změněn, opraven nebo zrušen pozdějším zápisem.

§ 44.

(1) Potvrzení podle § 28 zákona vydává notář ve způsobu doložky na opise nebo kopii listiny; doložka obsahuje údaj, že opis nebo kopie souhlasí úplně s prvopisem nebo ověřeným opisem listiny.

(2) V potvrzovací doložce budiž uvedeno:

a) zda listina, s níž se shodnost potvrzuje, je patrně prvopis nebo ověřený opis a zda a jak je kolkována,

b) zda jsou v předložené listině závady, změny, doplňky, vsuvky nebo škrty, které by mohly seslabit její věrohodnost,

c) zda na opise (kopii) listiny byly provedeny opravy nějakých neshod s listinou,

d) zda jde o úplný nebo částečný opis listiny,

e) datum vydání potvrzení.

(3) Sestává-li ověřený opis z několika archů nebo listů, buďtež spojeny tak, že se na uzávěru připojí notářská pečeť.

(4) Obdobně se postupuje při potvrzení, že několik prvopisů spolu souhlasí; doložku je připojit na každý z předložených prvopisů.

§ 45.

Notář jednající z příkazu soudu podpisuje s vyznačením „z příkazu soudu“, jež může být vypsáno i osobou třetí nebo vytištěno.

§ 46.

Směrnice o obsahu a způsobu vedení jednacího rejstříku, po případě jiných rejstříků nebo seznamů a o úschově listin a cenných hodnot vydá ústřední sbor.

§ 47.

(1) Notářské archivy se zřizují u krajských sborů.

(2) Ze spisů uložených v notářském archivu lze vydávat, osvědčení, úplné nebo částečné opisy prosté nebo ověřené; takové notářské listiny vydávané archivem podepisuje předseda krajského sboru.

(3) Předseda krajského sboru rozhoduje o nahlížení do notářského archivu a o vydání listin v něm uschovaných.

§ 48.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Zápotocký v. r.

Dr. Čepička v. r.